

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2019. gada 29. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā politika patvēruma un alternatīvās aizsardzības jomā –
Kopējās procedūras starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai –
Direktīva 2013/32/ES – 46. panta 3. punkts – Pilnīga un *ex nunc* pārbaude – Eiropas Savienības
Pamattiesību hartas 47. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību – Pirmās instances tiesas
pilnvaru tvērums – Pilnvaru veikt grozījumus neesamība – Administratīvas iestādes vai tiesai līdzīgas
iestādes atteikšanās ievērot tiesas nolēmumu

Lietā C-556/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Pēčas Administratīvā un darba lietu tiesa, Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 5. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 22. septembrī, tiesvedībā

Alekszij Torubarov

pret

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietniece R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], A. Prehala [*A. Prechal*], M. Vilars [*M. Vilaras*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], E. Juhāss [*E. Juhász*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), M. Safjans [*M. Safjan*], D. Švābi [*D. Šváby*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], K. Vajda [*C. Vajda*], N. Pisarra [*N. Piçarra*], L. S. Rossi [*L. S. Rossi*] un I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*],

ģenerāladvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs: I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2019. gada 8. janvārī tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *A. Torubarov* vārdā – *T. Fazekas* un *I. Bieber*, *ügyvédek*,
- Ungārijas valdības vārdā – *Z. Fehér* un *G. Koós*, kā arī *M. Tátrai*, pārstāvji,
- Slovākijas valdības vārdā – *B. Ricziová*, pārstāve,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

– Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande* un *A. Tokár*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2019. gada 30. aprīļa tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.) 46. panta 3. punkta, aplūkojot to Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. panta gaismā, interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā, kurā *Alekszij Torubarov* ir vērsies pret *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (Imigrācijas un patvēruma lietu birojs, turpmāk tekstā – “Imigrācijas lietu birojs”) par to, ka šī iestāde ir noraidījusi viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2011/95/ES

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.) 1. pantā ir paredzēts:

“Šīs direktīvas mērķis ir noteikt standartus, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, lai noteiktu vienotu bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un lai noteiktu piešķirtās aizsardzības saturu.”

- 4 Direktīvas 2011/95 2. pantā ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- a) “starptautiskā aizsardzība” ir bēgļa un alternatīvās aizsardzības statuss [..];

[..]

- d) “bēglis” ir trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un kas nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību, vai bezvalstnieks, kas, atrazdamies ārpus savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts, to pašu iepriekš minēto iemeslu dēļ nevar vai šādu baiļu dēļ nevēlas tajā atgriezties, un uz kuru neattiecas 12. pants;

[..]

f) “persona, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību” ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, ko nevar kvalificēt kā bēgli, bet attiecībā uz kuru ir sniegts pietiekams pamatojums, lai uzskatītu, ka attiecīg[ajai] persona[i], ja tā atgrieztos savā izcelsmes valstī vai ja bezvalstnieks atgrieztos savas agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valstī, tam draudētu reāls risks ciest būtisku kaitējumu, kā noteikts 15. pantā, un uz kuru neattiecas 17. panta 1. un 2. punkts, un kas nevar vai šāda riska dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību;

[..].”

5 Šīs direktīvas II–VI nodaļa attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu novērtēšanu, nosacījumiem, saskaņā ar kuriem persona tiek kvalificēta par bēgli, bēgļa statusu, nosacījumiem par alternatīvo aizsardzību un no tā izrietošo statusu.

6 Minētās direktīvas IV nodaļā ietvertajā 13. pantā “Bēgļa statusa piešķiršana” ir noteikts:

“Dalībvalstis piešķir bēgļa statusu trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas tiek kvalificēts kā bēglis saskaņā ar II un III nodaļu.”

7 Direktīvas 2011/95 tās pašas IV nodaļas 14. pantā “Bēgļa statusa atcelšana, izbeigšana vai atteikums to pagarināt” ir noteikts:

“1. Attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumiem [..] dalībvalstis atceļ [..] trešās valsts valstspiederīgo vai bezvalstnieka bēgļa statusu, ko piešķirusi valsts, administratīva, tiesu vai tiesām līdzīgu iestāžu struktūra [..]

[..]

4. Dalībvalstis var atcelt [..] bēgļa statusu, ko piešķirusi valsts, administratīva, tiesu vai tiesām līdzīgu iestāžu struktūra, [..].

[..].”

8 Šīs direktīvas V nodaļas 15. pantā “Būtisks kaitējums” ir uzskaitīti kaitējuma veidi, kas dod tiesības uz alternatīvo aizsardzību.

9 Minētās direktīvas VI nodaļā ietvertajā 18. pantā “Alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršana” ir noteikts:

“Dalībvalstis piešķir alternatīvās aizsardzības statusu trešās valsts valstspiederīgajam vai bezvalstniekam, kas ir tiesīgs saņemt alternatīvo aizsardzību, saskaņā ar II un V nodaļu.”

10 Direktīvas 2011/95 19. pantā “Alternatīvās aizsardzības statusa atcelšana, izbeigšana vai atteikums to pagarināt”, kas ietverts tai pašā VI nodaļā, ir noteikts:

“1. Attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikumiem [..], dalībvalstis atceļ [..] trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka alternatīvās aizsardzības statusu, ko piešķirusi valsts, administratīva, tiesu vai tiesām līdzīgu iestāžu struktūra [..].

2. Dalībvalstis var atcelt [..] alternatīvās aizsardzības statusu, ko piešķirusi valsts, administratīva, tiesu vai tiesām līdzīgu iestāžu struktūra [..].

[..].”

Direktīva 2013/32

11 Direktīvas 2013/32 18., 50. un 60. apsvērumā ir noteikts:

“(18) Tas ir gan dalībvalstu, gan starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju interesēs, lai lēmumi par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem tiktu pieņemti, cik drīz vien iespējams, neskarot pieteikumu atbilstīgu un pilnīgu izskatīšanu.

[..]

(50) Tas atspoguļo Savienības tiesību pamatprincipu, ka uz lēmumiem par starptautiskās aizsardzības pieteikumiem [..] attiecina efektīvu tiesisko [tiesību] aizsardzību tiesā.

[..]

(60) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas ir atzīti Hartā. Šī direktīva jo īpaši cenšas pilnībā respektēt cilvēka cieņu un veicināt hartas 1., 4., 18., 19., 21., 23., 24. un 47. panta piemērošanu, un tā ir attiecīgi jāīsteno.”

12 Saskaņā ar Direktīvas 2013/32 1. pantu tās mērķis ir “noteikt kopējas procedūras starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES”.

13 Direktīvas 2013/32 2. panta f) punktā “atbildīgā iestāde” ir definēta kā “jebkura ar tieslietām saistīta vai administratīva struktūra dalībvalstī, kas atbildīga par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu un kas ir kompetenta, lai šādos gadījumos pieņemtu lēmumus pirmajā instancē”.

14 Saskaņā ar šīs direktīvas 46. panta 1., 3. un 4. punktu:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējiem ir tiesības uz efektīvu tiesisko [tiesību] aizsardzību tiesā saistībā ar:

a) pieņemto lēmumu par to starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tostarp lēmumu:

i) uzskatīt pieteikumu par nepamatotu attiecībā uz bēgļa un/vai alternatīvās aizsardzības statusu;

[..]

[..]

3. Lai izpildītu 1. punkta prasības, dalībvalstis nodrošina, ka ar efektīvu tiesisko [tiesību] aizsardzību ir nodrošināta faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un *ex nunc* pārbaude, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu 2011/95/.., vismaz attiecībā uz pārsūdzības procedūrām pirmās instances tiesā.”

4. Dalībvalstis paredz saprātīgus termiņus un citus nepieciešamus noteikumus, lai pieteikuma iesniedzējs varētu izmantot savas tiesības uz efektīvu tiesisko [tiesību] aizsardzību saskaņā ar 1. punktu. [..]”

15 Minētās direktīvas 51. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu [..] 32. līdz 46. panta [..] prasības vēlākais līdz 2015. gada 20. jūlijam.” [..]”

- 16 Saskaņā ar Direktīvas 2013/32 52. panta pirmo daļu:

“Dalībvalstis piemēro normatīvos un administratīvos aktus, kas minēti 51. panta 1. punktā, starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas iesniegti [...] pēc 2015. gada 20. jūlija vai agrākā datumā. Pieteikumus, kas iesniegti pirms 2015. gada 20. jūlija [...] reglamentē normatīvie un administratīvie akti, kas pieņemti saskaņā ar [Padomes] Direktīvu 2005/85/EK [(2005. gada 1. decembris) par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu (OV 2005, L 326, 13. lpp.).”

Ungārijas tiesības

Tiesību akti, kuri saistībā ar starptautiskās aizsardzības procedūrām bija spēkā pirms 2015. gada 15. septembra

- 17 *Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény* (1952. gada Likums Nr. III par civilprocesa pieņemšanu) 2015. gada 15. septembrī spēkā esošās redakcijas 339. panta 1. punktā un 2. punkta j) apakšpunktā bija paredzēts:

“1. Ja likumā nav noteikts citādi, tiesa atceļ administratīvu lēmumu, kas ir pieņemts, pārkāpjot tiesību normas, izņemot gadījumus, kad ir pieļauts procesuālo noteikumu pārkāpums, kas neietekmē lietas būtību, un vajadzības gadījumā tā, pieņemot administratīvu lēmumu, uzdod patvēruma jomā atbildīgajai iestādei veikt jaunu procedūru.

2. Tiesa var grozīt šādus administratīvos lēmumus:

[..]

j) lēmumu, kas pieņemts saistībā ar bēgļa statusa piešķiršanu.”

- 18 Minētajam 339. panta 2. punkta j) apakšpunktam analogs noteikums bija ietverts *menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény* (2007. gada Likums Nr. LXXX par patvēruma tiesībām, turpmāk tekstā – “Patvēruma likums”) 68. panta 5. punktā.

Tiesību akti, kuri saistībā ar starptautiskās aizsardzības procedūrām bija spēkā pēc 2015. gada 15. septembra

- 19 2015. gada 15. septembrī stājās spēkā *egyres törvényeknek a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról szóló 2015. évi CXL. törvény* (2015. gada Likums Nr. CXL, ar ko groza atsevišķus likumus saistībā ar masveida imigrācijas pārvaldību, turpmāk tekstā – “Likums par masveida imigrācijas pārvaldību”). Ar šā likuma 1. panta 3. punkta a) apakšpunktu tika atcelts 1952. gada Likuma Nr. III par civilprocesa pieņemšanu 339. panta 2. punkta j) apakšpunkts. Ar Likuma par masveida imigrācijas pārvaldību 14. pantu tika grozīts Patvēruma likuma 68. panta 5. punkts.

- 20 Pēc šo pēdējo grozījumu veikšanas Patvēruma likuma, kurš ir piemērojams arī lietās, kuras tiek izskatītas šī likuma spēkā stāšanās brīdī, 68. panta 3., 5. un 6. punkts tika formulēti šādi:

“3. [...] Tiesa veic pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi par faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kuri pastāv tiesas nolēmuma pieņemšanas brīdī.

[..]

5. Tiesa nevar grozīt patvēruma jomā atbildīgās iestādes lēmumu; tā atceļ administratīvu lēmumu, kas ir pieņemts, pārkāpjot tiesību normas, izņemot gadījumus, kad ir pieļauts procesuālo noteikumu pārkāpums, kas neietekmē lietas būtību, un vajadzības gadījumā tā uzdod patvēruma jomā atbildīgajai iestādei veikt jaunu procedūru.

6. Tiesas nolēmums, ar kuru tiek izbeigta procedūra, nav pārsūdzams.”

21 *Közgazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény* (2004. gada Likums Nr. CXL, ar ko nosaka vispārējus noteikumus par administratīvo procesu un pakalpojumiem, turpmāk tekstā – “Likums par administratīvo procesu”) 109. pantā 4. punktā ir paredzēts:

“Iestādei ir saistoša administratīvo lietu tiesas pieņemtā nolēmuma rezolutīvā daļa un pamatojums, un [tai] attiecīgi ir jārikojas jaunā procedūrā un pieņemot jaunu lēmumu”.

22 Šī likuma 121. panta 1. punkta f) apakšpunktā ir noteikts:

“Šajā nodaļā reglamentētajās tiesvedībās lēmums ir jāatceļ,

[..]

(f) ja tā saturs ir pretrunā 109. panta [4. punktam].”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

23 Krievijas valstspiederīgais *A. Torubarov* ir uzņēmējs, kurš kā opozīcijas politiskās partijas Krievijā un nevalstiskās organizācijas, kas pārstāv uzņēmēju intereses, biedrs ir piedalījies šo organizāciju darbībās. Sākot no 2008. gada Krievijā pret viņu ir ierosināti vairāki kriminālprocesi. Šī iemesla dēļ *A. Torubarov* pameta Krievijas teritoriju, lai dotos vispirms uz Austriju un pēc tam uz Čehijas Republiku, no kurienes viņš 2013. gada 2. maijā tika izdots Krievijai.

24 Pēc atgriešanās Krievijā pret viņu no jauna tika celtas apsūdzības, nepiemērojot apcietinājumu, lai viņš varētu organizēt savu aizstāvību. 2013. gada 9. decembrī viņš nelikumīgi šķērsoja Ungārijas robežu un viņu nekavējoties apturēja šis dalībvalsts policijas pārstāvji. Tā kā *A. Torubarov* nespēja pierādīt, ka viņam ir likumīgs pamats uzturēties Ungārijā, policija viņu aizturēja. Tajā pašā dienā *A. Torubarov* iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu.

25 Ar 2014. gada 15. augusta lēmumu Imigrācijas lietu birojs šo starptautiskās aizsardzības pieteikumu noraidīja. Birojs lēmumu pamatoja ar konstatējumu, ka gan *A. Torubarov* sniegtie paskaidrojumi, gan informācija, kas iegūta par viņa situāciju izcelsmes valstī, apstiprinot neiespējamību, ka viņš varētu tikt vajāts politisku vai kādu citu iemeslu dēļ vai ka viņam varētu tikt nodarīts būtisks kaitējums Direktīvas 2011/95 15. panta nozīmē.

26 *A. Torubarov* šo lēmumu pārsūdzēja iesniedzējtiesā *Pécsi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság* (Pēčs Administratīvā un darba lietu tiesa, Ungārija). Ar 2015. gada 6. maija spriedumu šī tiesa atcēla minēto lēmumu un uzdeva Imigrācijas lietu birojam veikt jaunu procedūru un pieņemt jaunu lēmumu. Lēmums tika atcelts tādēļ, ka šajā lēmumā bija konstatētas pretrunas, un Imigrācijas lietu birojs vai nu nebija izvērtējis vērtējumam iesniegtos faktus vai arī attiecībā uz faktiem, kurus tas bija ņēmis vērā, tos bija novērtējis tendenciozi, kā rezultātā tā pieņemtais lēmums nebija pamatots un to nebija iespējams pēc būtības pārbaudīt tiesā. Lēmumā minētā tiesa arī sniedza Imigrācijas lietu birojam detalizētus norādījumus par apstākļiem, kuri tam bija jāpārbauda, veicot jauno procedūru.

- 27 Pabeidzot šo otru administratīvo procedūru, Imigrācijas lietu birojs ar 2016. gada 22. jūnija lēmumu no jauna noraidīja *A. Torubarov* starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tostarp uzskatīdams, ka viņa izcelsmes valstī viņam tikšot garantētas tiesības uz neatkarīgu tiesu un ka viņš tur netikšot pakļauts nekādam vajāšanas riskam. Pamatodams lēmumu un ievērojot iesniedzējtiesas sniegtos norādījumus, šis birojs, ņemot vērā visus dokumentus, kurus tam bija sniedzis *A. Torubarov*, tostarp ievāca informāciju par korupciju Krievijā un par ieslodzījuma apstākļiem Krievijas ieslodzījuma vietās, kā arī par Krievijas tiesu darbību.
- 28 Šajā otrajā lēmumā Imigrācijas lietu birojs balstījās arī uz *Alkotmányvédelmi Hivatal* (Ungārijas Konstitūcijas aizsardzības birojs, Ungārija) slēdzienu. Pēdējā minētā iestāde bija uzskatījusi, ka *A. Torubarov* atrašanās Ungārijas teritorijā apdraudot valsts drošības intereses, jo ieinteresētā persona tiek vainota darbībās, kas ir pretējas Apvienoto Nāciju Organizācijas mērķiem un principiem Konvencijas par bēgļa statusu, kas 1951. gada 28. jūlijā parakstīta Ženēvā (*Recueil des traités des Nations unies*, 189. sēj., 150. lpp., Nr. 2545 (1954)), kas stājās spēkā 1954. gada 22. aprīlī un ir papildināta un grozīta ar 1967. gada 31. janvārī Ņujorkā noslēgto Protokolu par bēgļa statusu, kas savukārt stājies spēkā 1967. gada 4. oktobrī (turpmāk tekstā – “Ženēvas konvencija”), 1. panta F daļas c) punkta izpratnē.
- 29 *A. Torubarov* vērsās iesniedzējtiesā, pārsūdzēdams Imigrācijas lietu biroja 2016. gada 22. jūnija lēmumu. Ar 2017. gada 25. februāra spriedumu šī tiesa atcēla minēto lēmumu un uzdeva Imigrācijas lietu birojam uzsākt jaunu procedūru un pieņemt jaunu lēmumu. Tā uzskatīja, ka 2016. gada 22. jūnija lēmums ir prettiesisks, jo tajā ir ietverts acīmredzami kļūdainais vērtējums, pirmkārt, par informāciju attiecībā uz konkrēto valsti un, otrkārt, par Ungārijas konstitūcijas aizsardzības biroja slēdzienu.
- 30 Šajā ziņā iesniedzējtiesa ir konstatējusi, ka no šajā lēmumā aprakstītajiem faktiem skaidri izriet, ka, pretēji Imigrācijas lietu biroja vērtējumam, *A. Torubarov* esot pamats baidīties no vajāšanas Krievijā saistībā ar viņa politiskajiem uzskatiem, kā arī tur ciest būtisku kaitējumu. Turklāt tā norādīja, ka Ungārijas konstitūcijas aizsardzības biroja slēdziena, kurā bija ietverta klasificēta informācija, saturs esot pretrunā tā rezolutīvajai daļai un ka Imigrācijas lietu birojs nav izvērtējis šī slēdziena saturu, no kura tas būtu varējis skaidri secināt, ka tajā konstatētie fakti liecina nevis pret *A. Torubarov*, bet gan, gluži pretēji, tie liecina par viņa starptautiskās aizsardzības pieteikuma pamatotību.
- 31 Ar 2017. gada 15. maija lēmumu (turpmāk tekstā – “attiecīgais lēmums”) Imigrācijas lietu birojs trešo reizi noraidīja *A. Torubarov* starptautiskās aizsardzības pieteikumu gan attiecībā uz bēgļa statusa, gan alternatīvās aizsardzības statusa piešķiršanu, tostarp pamatojoties uz apstākli, ka *A. Torubarov* vajāšana politisku iemeslu dēļ neesot pierādīta. Pamatojot šo lēmumu, šis birojs vairs nav atsaucies uz Ungārijas konstitūcijas aizsardzības biroja slēdzienu.
- 32 Šobrīd iesniedzējtiesā ir iesniegta trešā sūdzība, kura šoreiz ir vēsta pret minēto lēmumu un kurā *A. Torubarov* lūdz tiesu šo lēmumu grozīt, piešķirot viņam pirmām kārtām bēgļa statusu un pakārtoti – starptautisko aizsardzību.
- 33 Šajā ziņā iesniedzējtiesa tomēr norāda, ka kopš 2015. gada 15. septembra, kad stājās spēkā Likums par masveida imigrācijas pārvaldību, administratīvo tiesu pilnvaras grozīt ar starptautiskās aizsardzības piešķiršanu saistītos administratīvos aktus ir tikušas atceltas.
- 34 Tomēr, iesniedzējtiesas ieskatos, šāda tiesību akta rezultātā starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem tiek liegta efektīva tiesību aizsardzība tiesā. Gadījumā, kad administratīvā iestāde nav pildījusi savu pienākumu ievērot sprieduma, ar kuru ir atcelts pirmais administratīvais lēmums noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu, rezolutīvo daļu un pamatojumu, vienīgās sekas, kas paredzētas valsts tiesībās, esot jaunā administratīvā akta atcelšana. Šādā gadījumā tiesai, kura izskata lietu, neesot cita risinājuma kā vien uzdot administratīvajai iestādei uzsākt jaunu procedūru un pieņemt jaunu lēmumu. Tādējādi tiesa nevar nedz uzdot administratīvajai iestādei piešķirt

starptautisko aizsardzību attiecīgajam pieteikuma iesniedzējam, nedz šai iestādei piemērot sodu par to, ka tā nav ievērojusi pirmo spriedumu, un līdz ar to pastāv risks, ka process turpināsies bezgalīgi, tādējādi pārkāpjot pieteikuma iesniedzēja tiesības.

35 Tieši tāda situācija esot izveidojusies iesniedzējtiesā izskatāmajā lietā, kurā jau divas reizes ir atcelti Imigrācijas lietu biroja lēmumi un kurā šis birojs ir pieņēmis trešo lēmumu, proti, attiecīgo lēmumu, kas neatbilst tiesas 2017. gada 25. februāra spriedumam, pēc kura šī tiesa nolēma, ka *A. Torubarov* ir jāpiešķir starptautiskā aizsardzība, izņemot gadījumā, ja viņš apdraud valsts drošību. Tādējādi kopš starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniegšanas 2013. gada decembrī *A. Torubarov* uzturas Ungārijas teritorijā tiesiski nedrošā situācijā, jo par šo pieteikumu nav pieņemts galīgais lēmums un viņam nav piešķirts nekāds statuss.

36 Šādā situācijā iesniedzējtiesa uzskata, ka Ungārijas tiesībās neesot garantētas Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā un Hartas 47. pantā nostiprinātās tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību. Tā līdz ar to vēlas noskaidrot, vai šie Savienības tiesību noteikumi tai ļauj grozīt tādu lēmumu, kāds ir attiecīgais lēmums, nepiemērojot valsts tiesību aktu, ar kuru tai šādas pilnvaras ir liegtas.

37 Šādos apstākļos *Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Pēčas Administratīvā un darba lietu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Direktīvas [2013/32] 46. panta 3. punkts, aplūkojot to [Hartas] 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka Ungārijas tiesām ir pilnvaras grozīt administratīvos lēmumus, kurus ir pieņēmusi patvēruma jomā atbildīgā iestāde un ar kuriem ir atteikta starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršana, un piešķirt šādas aizsardzības statusu?”

Par prejudiciālo jautājumu

38 Uzdodama jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, aplūkojot to Hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka pamatlietā aplūkotajos apstākļos ar šīm normām pirmās instances tiesai – kurā ir iesniegta sūdzība par lēmumu, ar ko ir noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, – tiek piešķirtas pilnvaras šo administratīvo lēmumu grozīt un ar savu nolēmumu aizstāt administratīvās iestādes pieņemto lēmumu.

39 Vispirms ir jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2013/32 52. panta pirmās daļas pirmo teikumu dalībvalstis piemēro normatīvos un administratīvos aktus, kas minēti šīs direktīvas 51. panta 1. punktā, starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas iesniegti “pēc 2015. gada 20. jūlija vai agrākā datumā”.

40 No Direktīvas 2013/32 sagatavošanas darbiem izriet, ka, pievienodams minētā 52. panta pirmās daļas pirmajam teikumam formulējumu “vai agrākā datumā”, Savienības likumdevējs ir vēlējies atļaut dalībvalstīm savas tiesību normas, ar kurām tiek īstenota šī direktīva, ar tūlītēju iedarbību piemērot starptautiskās aizsardzības pieteikumiem, kas ir iesniegti pirms 2015. gada 20. jūlija (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 71. un 72. punkts, kā arī 2019. gada 19. marts, *Ibrahim u.c.*, C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 63. un 64. punkts).

41 Tā kā ar Direktīvas 2013/32 52. panta pirmo daļu tiek piedāvātas dažādas piemērošanas laikā iespējas, tad, lai, īstenojot Savienības tiesību aktus, tiktu ievērots tiesiskās drošības princips un vienlīdzības likuma priekšā princips un lai tādējādi starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzēji būtu aizsargāti pret patvaļīgiem lēmumiem, visām dalībvalstīm, kurām ir saistoša šī direktīva, ir svarīgi starptautiskās aizsardzības pieteikumus, kas ir iesniegti konkrētā laikposmā tās teritorijā, izskatīt

paredzami un vienoti (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 73. punkts, kā arī 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 66. punkts).

- 42 Šajā lietā no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *A. Torubarov* starptautiskās aizsardzības pieteikums ir ticis iesniegts 2013. gada 9. decembrī, proti, pēc Direktīvas 2013/32 stāšanās spēkā 2013. gada 19. jūlijā, bet pirms ir beidzies termiņš šīs direktīvas transponēšanai valsts tiesību aktos, proti, pirms 2015. gada 20. jūlija.
- 43 Turklāt iesniedzējtiesa, atbildējuma uz Tiesas uzdoto informācijas pieprasījumu, ir norādījusi, ka saskaņā ar valsts tiesībām tai ir jāievēro Direktīvu 2013/32 transponējošais valsts tiesiskais regulējums, kurš ir stājies spēkā 2015. gada 15. septembrī un kurā tiesai ir aizliegts grozīt administratīvo lēmumu starptautiskās aizsardzības pieteikuma jomā arī attiecībā uz tām tiesvedībām, kuras, lai arī attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kas ir iesniegts pirms 2015. gada 20. jūlija, tāpat kā pamatlieta ir ierosinātas pēc šī datuma. Ungārijas valdība rakstveida apsvērumos šo informāciju ir apstiprinājusi.
- 44 Šajā ziņā, pirmkārt, no šī sprieduma 40. punktā atgādinātās judikatūras izriet, ka dalībvalsts var brīvi izlemt, vai tiesību akti, ar kuriem tiek transponēta Direktīva 2013/32, šādām procedūrām ir tūlītēji piemērojami.
- 45 Otrkārt, Tiesa jau ir precizējusi, ka ar tādu valsts tiesību normu, kurā ir paredzēts, ka tiesai savs lēmums ir jābalsta uz faktisko un tiesisko situāciju, kas pastāv tās lēmuma pieņemšanas dienā, tiek nodrošināts, lai starptautiskās aizsardzības pieteikumi, kuri valsts teritorijā ir iesniegti vienā un tajā pašā laikposmā un par kuriem vēl nav pieņemts galīgais lēmums, tiktu izskatīti paredzami un vienveidīgi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 67. un 68. punkts).
- 46 Šādos apstākļos Direktīvas 2013/32 52. panta pirmā daļa nav šķērslis, lai tāda valsts tiesa kā iesniedzējtiesa tās izskatāmajā tiesvedībā piemērotu Direktīvu 2013/32 transponējošu valsts tiesisko regulējumu, lai gan šī tiesvedība attiecas uz starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kurš ir ticis iesniegts pirms 2015. gada 20. jūlija.
- 47 Pēc šo vispārīgo apsvērumu minēšanas ir jānorāda, ka saskaņā ar Direktīvas 2013/32 1. pantu šīs direktīvas mērķis ir noteikt kopējas procedūras starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai saskaņā ar Direktīvu 2011/95.
- 48 Savukārt saskaņā ar šīs pēdējās minētās direktīvas 1. pantu tās mērķi ir noteikt standartus, lai vispirms trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, pēc tam lai noteiktu vienotu bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un visbeidzot lai noteiktu piešķirtās aizsardzības saturu.
- 49 Kā Tiesa jau ir precizējusi, no Direktīvas 2011/95 13. un 18. panta, aplūkojot tos kopā ar definīcijām jēdzieniem “bēglis” un “persona, kas tiesīga saņemt alternatīvo aizsardzību”, kuri ir ietverti tās 2. panta d) un f) punktā, izriet, ka starptautiskā aizsardzība, kas minēta šajā direktīvā, principā būtu jāpiešķir ikvienam trešās valsts valstspiederīgajam un bezvalstniekam, kuram ir pamatotas bailes no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ un kuram draud reāls risks ciest būtisku kaitējumu minētās direktīvas 15. panta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 4. oktobris, *Ahmedbekova*, C-652/16, EU:C:2018:801, 47. punkts, un 2019. gada 23. maijs, *Bilali*, C-720/17, EU:C:2019:448, 36. punkts).
- 50 Tomēr attiecībā uz personām, kuras ir izpildījušas Savienības tiesībās noteiktās minimālās prasības, lai tās kvalificētos kādam no šiem statusiem tādēļ, ka tās atbilst Direktīvas 2011/95 II un III nodaļā vai II un V nodaļā paredzētajiem noteikumiem, dalībvalstīm ir pienākums piešķirt lūgto starptautisko aizsardzību un tām šajā ziņā nav rīcības brīvības (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2015. gada 24. jūnijs,

- T., C-373/13, EU:C:2015:413, 63. punkts; 2018. gada 12. aprīlis, A un S, C-550/16, EU:C:2018:248, 52. punkts, un 2019. gada 14. maijs, M u.c. (Bēgļa statusa atcelšana), C-391/16, C-77/17 un C-78/17, EU:C:2019:403, 89. punkts).
- 51 Ar Direktīvas 2013/32 46. panta 1. punktu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem tiek piešķirtas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā attiecībā uz lēmumiem, kas pieņemti saistībā ar viņu pieteikumu. Šīs direktīvas 46. panta 3. punktā ir definēts tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tvērums, previzējot, ka dalībvalstīm, ko saista šī direktīva, ir jānodrošina, ka tiesā, kurā tiek apstrīdēts lēmums saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu, tiek veikta “faktiskā un juridiskā pamatojuma pilnīga un *ex nunc* pārbaude, tostarp attiecīgā gadījumā pārbaude par starptautiskās aizsardzības nepieciešamību saskaņā ar Direktīvu [2011/95]” (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 105. un 106. punkts).
- 52 Frāze “*ex nunc*” izceļ tiesas pienākumu veikt vērtējumu, kurā vajadzības gadījumā tiek ņemti vērā jaunie elementi, kas atklājušies pēc pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas. Savukārt apzīmētājs “pilnīga” apstiprina, ka tiesai ir jāpārbauda gan tie pierādījumi, ko ir ņēmusi vērā vai būtu varējusi ņemt vērā atbildīgā iestāde, gan tie, kas ir atklājušies pēc tam, kad šī iestāde pieņēma lēmumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 111. un 113. punkts).
- 53 No tā izriet, ka atbilstoši Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktam dalībvalstīm ir pienākums pielāgot savus valsts tiesību aktus tā, lai attiecīgo sūdzību izskatīšanas gaitā tiesa pārbaudītu visus faktiskos un tiesību elementus, kas tai ļauj veikt attiecīgās lietas aktualizētu vērtējumu, tādējādi ļaujot izskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu visaptveroši, nenosūtot lietu atpakaļ attiecīgajai iestādei. Šāda interpretācija kalpo Direktīvā 2013/32 izvirzītajam mērķim, proti, nodrošināt, ka šādi pieteikumi tiktu izskatīti, cik drīz vien iespējams neskarot pieteikumu atbilstīgu un pilnīgu izskatīšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 109.–112. punkts).
- 54 Tomēr šīs direktīvas 46. panta 3. punkts attiecas vienīgi uz pārsūdzības pārbaudi un tātad neattiecas uz varbūtēju pārsūdzētā lēmuma atcelšanu. Tādējādi, pieņemot Direktīvu 2013/32, Savienības likumdevējs nav vēlējies ieviest nekādus kopējus noteikumus, saskaņā ar kuriem administratīvai iestādei vai tiesai līdzīgai iestādei, kas norādīta šīs direktīvas 2. panta f) punktā, pēc tās sākotnējā lēmuma par starptautiskās aizsardzības pieteikumu atcelšanu tiktu atņemtas tai piešķirtās pilnvaras, un tādēļ dalībvalstis likumīgi var paredzēt, ka lieta pēc šādas atcelšanas ir jānosūta atpakaļ šai iestādei jauna lēmuma pieņemšanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 145. un 146. punkts).
- 55 Lai arī Direktīvā 2013/32 dalībvalstīm tādējādi ir atzīta noteikta rīcības brīvība, lai tostarp noteiktu normas par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu gadījumā, kad tiesa ir atcēlusis sākotnējo lēmumu, tomēr ir svarīgi norādīt, pirmkārt, ka, neraugoties uz šādu rīcības brīvību, dalībvalstīm, īstenojot šo direktīvu, ir jāievēro Hartas 47. pants, saskaņā ar kuru ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, ir tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 26. jūlijs, *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591, 30. punkts un tajā minētā judikatūra). Direktīvas 2013/32 46. pantā paredzētās tiesību aizsardzības iezīmes ir jānosaka atbilstoši Hartas 47. pantam, kas ir efektīvas tiesību aizsardzības tiesā principa atkārtots apstiprinājums (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 26. jūlijs, *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591, 31. punkts, un 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 114. punkts).
- 56 Otrkārt, ir jāatgādina, ka Hartas 47. pants ir pietiekams pats par sevi un nav jāprecizē ar Savienības vai valsts tiesību normām, lai privātpersonām radītu tiesības, uz kurām pašām par sevi var atsaukties (spriedums, 2018. gada 17. aprīlis, *Egenberger*, C-414/16, EU:C:2018:257, 78. punkts). Ņemot vērā jo īpaši iepriekšējā punktā atgādināto, Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, aplūkojot to Hartas 47. panta gaismā, nevar būt citāds.

- 57 Treškārt, tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību būtu iluzoriskas, ja kādas Līgumslēdzējas valsts tiesību sistēmā būtu ļauts likumīgā spēkā stājušos un saistošu tiesu nolēmumu atstāt bez iedarbības, kaitējot kāda lietas dalībnieka interesēm (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 30. jūnijs, *Toma un Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci*, C-205/15, EU:C:2016:499, 43. punkts).
- 58 Šādā kontekstā Tiesa ir uzskatījusi, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktam tiktu atņemta jebkāda lietderīgā iedarbība, ja tiktu pieļauts, ka pēc sprieduma pasludināšanas, ar kuru pirmās instances tiesa saskaņā ar šo tiesību normu ir veikusi pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi par pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības nepieciešamību atbilstoši Direktīvai 2011/95, Direktīvas 2013/32 2. panta f) punktā minētā tiesai līdzīga iestāde vai administratīva iestāde varētu pieņemt lēmumu, kas ir pretējs šim vērtējumam.
- 59 Lai arī Direktīvas 2013/32 mērķis nav precīzi un visaptveroši saskaņot dalībvalstīs piemērojamos procesuālos noteikumus situācijās, kad pēc tam, kad ir atcelts sākotnējais administratīvais lēmums par starptautiskās aizsardzības pieteikuma noraidīšanu, par šo pieteikumu ir jāpieņem jauns lēmums, tomēr no šīs direktīvas mērķa nodrošināt pēc iespējas ātrāku šādu pieteikumu izskatīšanu izriet pienākums nodrošināt tās 46. panta 3. punkta lietderīgo iedarbību, kā arī no nepieciešamības, kas izriet no Hartas 47. panta, nodrošināt tiesību aizsardzības efektivitāti, var secināt, ka katrai dalībvalstij, kuru saista minētā direktīva, ir jāizstrādā savi valsts tiesību akti tā, lai pēc sākotnējā šāda lēmuma atcelšanas un lietas materiālu nosūtīšanas atpakaļ administratīvajai iestādei vai tiesai līdzīgai iestādei īsā termiņā tiktu pieņemts jauns lēmums un tas atbilstu spriedumā par tiesību akta atcelšanu ietvertajam novērtējumam (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 148. punkts).
- 60 Uzdotie jautājumi ir jāizskata, ņemot vērā šos apsvērumus.
- 61 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka Likuma par administratīvo procesu 109. panta 4. punkta formulējums – ar nosacījumu, ka iesniedzējtiesa to pārbauda, – atbilst pienākumam sasniegt rezultātu, kas dalībvalstīm ir jāveic saskaņā ar Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktu, aplūkojot to Hartas 47. panta gaismā, un kas ir atgādināts šī sprieduma 59. punktā, proti, nodrošināt, ka pēc lēmuma par starptautiskās aizsardzības pieteikumu atcelšanas un lietas nosūtīšanas atpakaļ administratīvai iestādei, kura to ir pieņēmusi, minētās iestādes no jauna pieņemtais lēmums atbilstu vērtējumam, kas ietverts spriedumā par atcelšanu.
- 62 Tomēr Ungārijas valdība tiesas sēdē Tiesā ir norādījusi, ka šī tiesību norma esot jāinterpretē tādējādi, ka, lai saglabātu kompetenču sadalījumu starp administrāciju, kurai ir jāuzņemas centrālā loma procedūrās saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu, no vienas puses, un tiesu, kas izskata Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā paredzēto pārsūdzību, no otras puses, šī tiesa varot dot norādījumus par pārbaudāmajiem faktiem un papildus iegūstamajiem pierādījumiem, sniegt tiesību aktu interpretāciju un norādīt uz būtiskiem pierādījumiem, kuri administratīvajai iestādei ir jāņem vērā, bet tā nevarot uzlikt šai iestādei saistošus pienākumus attiecībā uz konkrētā gadījuma izvērtējumu, kurš var tikt balstīts uz citiem tiesību un faktu elementiem nekā tie, kurus ir ņēmusi vērā minētā tiesa, piemēram, uz jauniem faktiem, kas ir radušies pēc tiesas nolēmuma.
- 63 Tomēr Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, to aplūkojot Tiesas judikatūras gaismā, šādu interpretāciju nepieļauj.
- 64 Protams, Tiesa jau ir atzinusi, ka starptautiskās aizsardzības pieteikumu pārbaude administratīvā iestādē vai tiesai līdzīgā iestādē, kam ir īpaši līdzekļi un attiecīgajā jomā specializēts personāls, ir ar Direktīvu 2013/32 ieviesto kopējo procedūru būtisks posms (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 116. punkts, un 2018. gada 4. oktobris, *Ahmedbekova*, C-652/16, EU:C:2018:801, 96. punkts).

- 65 Tomēr ir jāsecina, ka, paredzēdams, ka tiesai, kuras kompetencē ir izskatīt sūdzību par lēmumu, ar kuru ir noraidīts starptautiskās aizsardzības pieteikums, ir pienākums vajadzības gadījumā veikt pārbaudi par pieteikuma iesniedzēja “starptautiskās aizsardzības nepieciešamību”, Savienības likumdevējs ar Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktu ir vēlējies, lai gadījumā, kad, minētās tiesas ieskatos, tai ir visi šajā ziņā nepieciešamie faktiskie un tiesiskie apstākļi, šai tiesai būtu tiesības saistošā veidā pēc šo apstākļu pilnīgas un *ex nunc*, proti, visaptverošas un aktualizētas pārbaudes, lemt, vai minētais pieteikuma iesniedzējs atbilst Direktīvā 2011/95 paredzētajiem starptautiskās aizsardzības saņemšanas nosacījumiem.
- 66 No iepriekš minētā izriet, kā to būtībā ģenerālvokāts ir norādījis secinājumā 102.–105., 107. un 108. punktā, ka gadījumā, kad tiesa visaptveroši ir lēmusi par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja sūdzību un šajā ziņā – ņemot vērā visus atbilstošos faktiskos un tiesiskos apstākļus – veikusi aktualizētu pārbaudi par “starptautiskās aizsardzības nepieciešamību”, pēc kuras tā ir ieguvusi pārlicību, ka, piemērojot Direktīvā 2011/95 paredzētos kritērijus, minētajam pieteikuma iesniedzējam bēgļa statuss vai alternatīvās aizsardzības statuss pienākas to iemeslu dēļ, ar kuriem viņš ir pamatojis savu pieteikumu, un ja šī tiesa ir atcēlusi administratīvās iestādes vai tiesai līdzīgas iestādes lēmumu, ar kuru šis pieteikums ir noraidīts, un lietu ir nosūtījusi atpakaļ šai iestādei, tad, ja vien nav radušies jauni faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kuri ir objektīvs iemesls veikt jaunu aktualizētu vērtējumu, minētajai iestādei šis tiesas nolēmums un tā pamatā esošie argumenti ir saistoši. Tādējādi, izskatot atpakaļ nosūtīto lietu, minētajai iestādei vairs nav rīcības brīvības attiecībā uz lēmumu piešķirt vai nepiešķirt pieprasīto aizsardzību to pašu iemeslu dēļ, kuri ir tikuši iesniegti minētajai tiesai; pretējā gadījumā Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktam, aplūkojot to Hartas 47. panta gaismā, kā arī Direktīvas 2011/95 13. un 18. pantam pilnībā tiktu atņemta to lietderīgā iedarbība.
- 67 Konkrētajā lietā iesniedzējtiesas jautājums ir šāds: gadījumā, kad šāda administratīvā iestāde vai tiesai līdzīga iestāde, kurai lieta ir tikusi nosūtīta atpakaļ, nav ievērojusi attiecīgās tiesas spriedumu par tiesību akta atcelšanu un starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs ir vērsies šajā tiesā, apstrīdēdams šīs iestādes lēmumu no jauna atteikt šādu aizsardzību – un šis lēmums nav pamatots ar vēlākiem nepieļaujāmības pamatiem vai jauniem faktiskiem vai tiesiskiem apstākļiem, kuru dēļ ir jāveic atkārtots vērtējums, – vai saskaņā ar Savienības tiesībām šai tiesai ir tiesības ar savu lēmumu aizstāt Imigrācijas lietu biroja pieņemto lēmumu, to grozot atbilstoši tiesas iepriekšējam spriedumam, un tas tā ir, neraugoties uz valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tiesai šādi rīkoties nav atļauts?
- 68 Iesniedzējtiesa šajā kontekstā uzsver, ka valsts tiesībās nav paredzēti līdzekļi, kas tai ļautu panākt, ka tās spriedumi tiek ievēroti, jo vienīgais šajās tiesībās paredzētais sods ir Imigrācijas lietu biroja lēmuma atzīšana par spēkā neesošu, kā rezultātā var secīgi atkārtoties administratīvo lēmumu atcelšana un vērsšanās tiesā, un tas var pagarināt pieteikuma iesniedzēja tiesiskās nedrošības situāciju, kā to šajā gadījumā parāda *A. Torubarov* gadījums.
- 69 Šajā ziņā, kā tas izriet no šā sprieduma 54. un 59. punkta, lai gan Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punktā dalībvalstīm nav noteikts pienākums piešķirt šī sprieduma 67. punktā minētās pilnvaras tiesām, kuru kompetencē ir skatīt šajā normā minētās pārsūdzības, tomēr šīm dalībvalstīm katrā gadījumā ir jānodrošina Hartas 47. pantā noteikto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību ievērošana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 8. novembris, *Lesoochranárske zoskupenie VLK*, C-243/15, EU:C:2016:838, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 70 Tas, vai ir tikušas pārkāptas šajā noteikumā garantētās tiesības, ir jāpārbauda atkarībā no katra gadījuma īpašajiem apstākļiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 18. jūlijs, Komisija u.c./*Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102. punkts, un 2017. gada 26. jūlijs, *Sacko*, C-348/16, EU:C:2017:591, 41. punkts).
- 71 Šajā gadījumā ir jāuzsver, ka Ungārijas valdība tiesas sēdē Tiesā norādīja uz jaunu administratīvo procesa likumu, kas ir stājies spēkā 2018. gada 1. janvārī, proti, pēc tam, kad ir ticis iesniegts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu. Šajā likumā esot paredzētas noteiktas procedūras un atsevišķi līdzekļi,

lai ļautu administratīvajām tiesām piespiest administratīvās iestādes izpildīt to spriedumus. Tomēr šī valdība arī ir uzsvērusi, ka šis tiesību aktu grozījums nav piemērojams *ratione temporis* pamatlietā un ka katrā ziņā minētie līdzekļi nevar tikt īstenoti starptautiskās aizsardzības jomā, kas nozīmē, ka situācija, ar kuru ir saskārusies iesniedzējtiesa, proti, ka tai nav nekādu līdzekļu, lai panāktu, ka tiktu ievērots tās spriedums šajā jomā, paliek nemainīga.

- 72 Šādu situāciju izraisošs valsts tiesību akts, ar kuru starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam faktiski tiek liegtas tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkta izpratnē, un kurš neatbilst Hartas 47. pantā paredzēto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību būtībai, jo tiesas nolēmums, kas ir pasludināts pēc minētajā 46. panta 3. punktā noteiktajām prasībām atbilstošas pārbaudes un kurā tiesa ir nospriedusi, ka šis pieteikuma iesniedzējs atbilst Direktīvā 2011/95 paredzētajiem nosacījumiem, lai tam tiktu piešķirts bēgļa vai alternatīvās aizsardzības saņēmēja statuss, nav efektīvs, ja minētajai tiesai nav nekādu līdzekļu panākt, lai tās spriedums tiktu ievērots.
- 73 Šādos apstākļos prasībām, kuras izriet no pašas Savienības tiesību dabas, neatbilst neviena tāda valsts tiesību sistēmas norma vai likumā noteikta, administratīvā vai tiesu prakse, kuras rezultātā Savienības tiesību efektivitāte tiek mazināta tādēļ, ka tiesai, kuras kompetencē ir piemērot šīs tiesības, ir liegtas pilnvaras piemērošanas brīdī darīt visu nepieciešamo, lai netiktu piemērotas tādas valsts tiesību normas, kuras var būt šķērslis tādu, ar tiešu iedarbību apveltītu Savienības tiesību normu kā, piemēram, Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, aplūkojot to Hartas 47. panta gaismā, efektivitātei (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1978. gada 9. marts, *Simmenthal*, 106/77, EU:C:1978:49, 22. punkts, kā arī 2019. gada 24. jūnijs, *Poplawski*, C-573/17, EU:C:2019:530, 52.–62. punkts).
- 74 Līdz ar to, lai nodrošinātu starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējam efektīvu tiesību aizsardzību Hartas 47. panta izpratnē, un atbilstoši LES 4. panta 3. punktā nostiprinātajam lojālas sadarbības principam valsts tiesai, kurā tiek izskatīta pārsūdzība, ir pienākums grozīt administratīvās iestādes vai tiesai līdzīgas iestādes lēmumu, šajā gadījumā – Imigrācijas lietu biroja lēmumu, kurš neatbilst tās iepriekšējam spriedumam, un šo lēmumu aizstāt ar savu lēmumu par attiecīgās personas starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vajadzības gadījumā nepiemērojot valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tiesai šādi rīkoties nav atļauts (skat. pēc analogijas spriedumu, 2014. gada 5. jūnijs, *Mahdi*, C-146/14 PPU, EU:C:2014:1320, 62. punkts).
- 75 Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, aplūkojot to Hartas 47. panta gaismā, ir šādi jāinterpretē, pirmkārt, tādēļ, ka atbilstoši šā sprieduma 50. punktā norādītajam, ja starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs atbilst Direktīvā 2011/95 paredzētajiem nosacījumiem bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusa saņemšanai, dalībvalstīm ir pienākums šai personai piešķirt šo statusu, un tai šajā ziņā nav rīcības brīvības; saskaņā ar šīs pēdējās minētās direktīvas 14. panta 1. un 4. punktu, kā arī 19. panta 1. un 2. punktu, ir iespējams, ka faktiski šo statusu piešķir tiesu iestāde.
- 76 Otrkārt, lai arī ir taisnība, ka atbilstoši Tiesas nospriestajam, pieņemot Direktīvu 2013/32, Savienības likumdevējs nav vēlējis ieviest nekādus kopējus noteikumus, saskaņā ar kuriem administratīvai iestādei vai tiesai līdzīgai iestādei, kas norādīta šīs direktīvas 2. panta f) punktā, pēc tās sākotnējā lēmuma par starptautiskās aizsardzības pieteikumu atcelšanu būtu atņemtas tai piešķirtās pilnvaras (spriedums, 2018. gada 25. jūlijs, *Alheto*, C-585/16, EU:C:2018:584, 146. punkts), tomēr, ja minētā iestāde tādos apstākļos, kādi ir aplūkoti pamatlietā, nav ievērojusi valsts tiesas, kas izskata pārsūdzību, spriedumu, šai tiesai ir pienākums grozīt šīs iestādes lēmumu un to aizstāt ar savu lēmumu.
- 77 Līdz ar to šajā gadījumā ir jāuzskata, ka gadījumā, kurš, kā šķiet, izriet arī no lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ietvertajām norādēm un kurā iesniedzējtiesa 2017. gada 25. februāra spriedumā faktiski ir veikusi pilnīgu un *ex nunc* pārbaudi par A. Torubarov "starptautiskās aizsardzības nepieciešamību" saskaņā ar Direktīvu 2011/95, ņemot vērā visus atbilstošos faktiskos un tiesiskos apstākļus, un šīs pārbaudes rezultātā ir nospriedusi, ka šāda aizsardzība viņam pienākas, bet Imigrācijas lietu birojs attiecīgo spriedumu nav ievērojis un šajā ziņā nav pierādīts, ka būtu radušies jauni apstākļi, kuru dēļ ir jāveic jauns vērtējums – par ko ir jāpārlicinās minētajai tiesai –, atbilstoši Direktīvas 2013/32 46. panta

3. punktam, aplūkojot to Hartas 47. panta gaismā, iesniedzējtiesai ir pienākums grozīt tādu lēmumu, kurš neatbilst tās iepriekšējam spriedumam, un to aizstāt ar šīs tiesas lēmumu par starptautisko aizsardzību, kas atbilstoši Direktīvai 2011/95 ir jāpiešķir *A. Torubarov*, vajadzības gadījumā nepiemērojot valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tiesai šādi rīkoties nav atļauts (pēc analogijas skat. spriedumus, 2018. gada 17. aprīlis, *Egenberger*, C-414/16, EU:C:2018:257, 79. punkts, un 2018. gada 5. jūnijs, *Kolev* u.c., C-612/15, EU:C:2018:392, 66. punkts).

78 No visa iepriekš minētā izriet, ka Direktīvas 2013/32 46. panta 3. punkts, aplūkojot to Hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka pamatlietā aplūkotajos apstākļos, kuros pēc tam, kad pirmās instances tiesa ir pilnīgi un *ex nunc* pārbaudījusi visus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja iesniegtos atbilstošos faktiskos un tiesiskos apstākļus, tā ir konstatējusi, ka, piemērojot Direktīvā 2011/95 paredzētos kritērijus, šim pieteikuma iesniedzējam šāda aizsardzība pienākas, pamatojoties uz viņa pieteikuma pamatā minētajiem iemesliem, bet administratīvā iestāde vai tiesai līdzīga iestāde vēlāk pieņem pretēju lēmumu, šajā ziņā nepierādīdama, ka būtu radušies jauni apstākļi, kuru dēļ šī pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības nepieciešama ir jāvērtē no jauna, minētajai tiesai ir jāgroza šāds iepriekšējam spriedumam neatbilstošs lēmums un tas ir jāaizstāj ar savu lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vajadzības gadījumā nepiemērojot valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tiesai šādi rīkoties nav atļauts.

Par tiesāšanās izdevumiem

79 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai 46. panta 3. punkts, aplūkojot to Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta gaismā, ir jāinterpretē tādējādi, ka pamatlietā aplūkotajos apstākļos, kuros pēc tam, kad pirmās instances tiesa ir pilnīgi un *ex nunc* pārbaudījusi visus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja iesniegtos atbilstošos faktiskos un tiesiskos apstākļus, tā ir konstatējusi, ka, piemērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) paredzētos kritērijus, šim pieteikuma iesniedzējam šāda aizsardzība pienākas, pamatojoties uz viņa pieteikuma pamatā minētajiem iemesliem, bet administratīvā iestāde vai tiesai līdzīga iestāde vēlāk pieņem pretēju lēmumu, šajā ziņā nepierādīdama, ka būtu radušies jauni apstākļi, kuru dēļ šī pieteikuma iesniedzēja starptautiskās aizsardzības nepieciešama ir jāvērtē no jauna, minētajai tiesai ir jāgroza šāds iepriekšējam spriedumam neatbilstošs lēmums un tas ir jāaizstāj ar savu lēmumu par starptautiskās aizsardzības pieteikumu, vajadzības gadījumā nepiemērojot valsts tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru tiesai šādi rīkoties nav atļauts.

[Paraksti]